

§ 179

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle lakimuutosesityksestä lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä

HEL 2020-011498 T 03 00 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa työ- ja elinkeinoministeriön 8.10.2020 päivätyn luonnoksen mukaisia muutoksia lakiin lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä.

Lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Manna Torvinen, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 36137
manna.torvinen(a)hel.fi
Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 19.10.2020 (suomi)
- 2 Lausuntopyyntö 19.10.2020, liite, luonnos lakiesitykseksi (suomi)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 3.11.2020 mennessä valtioneuvoston esityksestä eduskunnalle laiksi lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamiseksi. Asiasta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta. Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö ja luonnos lakiesitykseksi ovat liitteinä.

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) velvoittaa alaikäisten parissa työskenteleviä henkilöitä esittämään työnantajalle työ- tai virkasuhteeseen ottamisen yhteydessä rikosrekisteriotteen, josta ilmenevät tietyt rikokset, joilla on merkitystä arvioitaessa henkilön sopivuutta työskennellä lasten kanssa. Lakia ei kuitenkaan nykyisellään sovelleta tehtävissä, joissa työskentely lasten kanssa kestää yhden vuoden aikana enintään kolme kuukautta. Laissa säädetty kolmen kuukauden aikaraja on herättänyt kysymyksiä lasten suojelemisen kannalta.

Työ- ja elinkeinoministeriö on valmistellut lakimuutosta, jonka mukaisesti lain soveltamisalaan ehdotetaan lisättäväksi työnantajalle mahdollisuus (oikeus) selvittää työnhakijoiden rikostaustaa myös enintään kolme kuukautta kestävässä palvelussuhteissa. Kyse ei olisi velvollisuudesta vaan mahdollisuudesta selvittää rikostaustaa, mikä perustuisi työnantajan harkintaan.

Voimassa olevan lain tavoitteena on vähentää lasten riskiä joutua seksuaalisesti hyväksikäytetyksi, väkivallan uhriksi tai houkuteluksi huumausaineen käyttöön. Laki edistää osaltaan lasten oikeutta turvalliseen kasvu- ja opiskeluympäristöön.

Lakia sovelletaan työ- ja virkasuhteessa tehtävään työhön, johon pysyväisluontoisesti ja olennaisesti kuuluu ilman huoltajan läsnäoloa tapahtuvaa alaikäisen kasvatusta, opetusta, hoitoa tai muuta huolenpitoa taikka muuta työskentelyä henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa alaikäisen kanssa.

Lain 3 §:n mukaan työnantajan tulee pyytää henkilöltä nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä, kun henkilö ensi kerran otetaan tai nimitetään sellaiseen työ- tai virkasuhteeseen, johon kuuluu 2 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä taikka annettaessa henkilölle näitä tehtäviä ensi kerran.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla rikosrekisteriotteen esittämistä edellytetään nykyisen lain nojalla seuraavissa tehtävissä: kirjastojen lasten ja nuorten tiimien eri nimikkeillä toimiva henkilöstö, museoiden pedagogit ja yleisötyönammattilaiset sekä taidekasvattajat, Helsingin taidemuseon museolehtori, kalatalousneuvoja, uimavalvojat, liikunnan ohjaajat sekä nuorisopalvelukokonaisuuden koko henkilöstö.

Esitettävät muutokset koskisivat lain soveltamisalaa, johon lisättäisiin työnantajalle oikeus harkintansa mukaan selvittää työnhakijoiden rikostaustaa myös enintään kolme kuukautta kestävässä palvelussuhteissa. Kyse ei olisi uuden velvollisuuden lisäämisestä lakiin.

Ehdotusten tavoitteena on edistää alaikäisten suojelua mahdollistamalla myös lyhytkestoisissa eli enintään kolme kuukautta kestävässä palvelusuhteissa rikostaustan selvittäminen. Muutoksella on tarkoitus antaa työnantajille harkintavaltaa ja mahdollistaa lyhytaikaisissa sijaisjärjestelyissä rikostaustan selvittämisen.

Hallituksen esityksen luonnoksessa mainitaan, että toinen toteuttamisvaihtoehto olisi poistaa laista kolmen kuukauden aikarajavaatimus menettelyn soveltamiselle. Tällöin kaikissa lain tarkoittamissa tehtävissä tulisi rikostausta selvittäväksi ennen työ- ja virkasuhteen tekemistä tai työnteon aloittamista. Luonnoksessa mainitaan, että voimassa olevalla lailla on voitu estää sopimattomien henkilöiden hakeutuminen työskentelemään alaikäisten kanssa. Siten kolmen kuukauden aikarajavaatimusta ei ole haluttu poistaa ottaen huomioon lisäotteiden aiheuttama työ.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Manna Torvinen, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 36137
manna.torvinen(a)hel.fi
Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 19.10.2020 (suomi)
- 2 Lausuntopyyntö 19.10.2020, liite, luonnos lakiesitykseksi (suomi)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano